

Hét halálom

(regényrészlet)

1972-ben született. Író, újságíró. Legutóbbi írását 2009. 6. számunkban közöltük.

Egészen csöppnyi súllyal jött a világra és ötéves koráig szinte semmit sem nőtt. Időben megtanult járni, a beszéd elsajátításában sem maradt el hasonló korú társaitól, csak éppen nem látszott ki a földből. Illetve ami kilátszott belőle, az sem vált szerencsétlen gyermek előnyére, mert séta közben csak káposztalevél nagyságú fülei surrantak halkan a fű felett. Szülei, Hodor Piroska szövőnő és Tompor Kálmán könyvelő, álmatlan éjszakákon át tanakodtak, hogy állandó sapkaviselettel, vagy a napvilágtól való elzárással palástolják a gyermekük problémáját. Mindkettő átmeneti megoldásnak tűnt, szegény gyerek okos és kedves, ám küllemileg a természet által rendkívül megcsúfolt kis legénnyé cseperedett. Sőt, ahogy az lenni szokott, egyre inkább kitűnt, hogy jóval eszesebb társainál. A természet kiegyenlített: egy-egy.

Az iskolában a középső oszlop legelső padjába, egy kispárnára ültették, hogy valamelyest lássa a táblát, de így a mögötte ülők hajladoztak két oldalt, hogy óriási fülei mögül kikémleljenek. Végül az ajtó mellé ültették, féloldalt fordulva a többieknek, ezzel megkönnyítették a dolgát az orvlövészeknek, akik a szétszerelt töltőceruzából készített köpöcsővel terrorizálták a kis Eleket. A sértett hússégesen tűrte a kezdeti megpróbáltatásokat, nem lehetett kihozni a sodrából, ha elgáncsolták, ha a füleit pöckölték meg keményen, vagy ha a tízórajába rajzszeget tettek. Anyja sokszor faggatta iskola után a fiút, hogy van-e olyan gyerek a nagyobbak közül, aki bántja, de Elek a fejét ingatta, nincs senki, mindenkivel jóban van. Nagyon helyes, mondta az apja, aki kinyújtott lábakkal ült a fotelben a tévé előtt és egy pillanatra sem nézett föl a Népszabadságból, nem is kell panaszkodni, ne legyen anyámasszony katonája!

Nem is panaszkolta el baját sosem, olyan anygali nyugalommal viselte ezeket az ugratásokat, hogy egy idő után unalmas, úgyszólván snassz lett őt ugratni. Néhány hónap után békén hagyták, még a nagy melák Tihanyi is leszállt róla, mondván, ez még ahhoz is hülye, hogy bántsuk!

De Elek nem pazarolta az energiáját, hogy személyes sérelmeit maga előtt görgesse, vagy hogy haragot tartson bárkivel is. Nyakát a vállalai közé húzva, csendben megült a sarokban, okos kis gombszerű szemeit állandóan körbejárta figyelt és megjegyzett mindent, ami később a javára válhatott. Esténként gyakran ágyba pisilt, reggel, ha felébredt lucskos lepedőjén, alig bírt fölülni, annyira fájt minden tagja, olyan görcsbe szoritotta kezét-lábát álmában.

A tanulással nem akadt gondja, a tananyag java részét már az órákon rögzítette a fejében, kis utána olvasással a legjobb jegyeket szerezte meg az osztályban. Amihez pedig nem volt meg a tehetség-

ge, vagy hiányosak voltak az adottságai, azzal szívós munkával birkozott meg.

Elek sehogy sem bírt belenyugodni, hogy őt termete és gyöngesége miatt sosem hívják focizni. A labdával nem volt ügyetlenebb a társainál, de ha erősebben felé rúgták a lasztit, elvitte a lábát, és Elekünk ilyenkor általában orra esett, ha pedig valaki szigorúbban mellé lépett, akkor elszállt, mint a fecske. De fölállt tizedszer is és futott, küzdött és tapadt, mint a pióca, kivörösödött arccal vetette bele a harcba magát újra meg újra, s amikor már mindenki megunt és elfáradt, ő még akkor is rohant lélekszakadva a hányingerig, a szédülésig, az ájult révületig. Mintha dupla tüdeje lett volna, ment, szerelt és begyűjtötte a labdákat, mindenütt ott zavarkodott, ahol az ellenfél épp a támadását vezette. A többieknek is kezdett föltűnni hasznos, csupaszív játéka, egyre többször választották az elsők közt maguk közé az apró termetű zongoracipelőt. Mígnem Tompor pajtás egy nap minden bátorságát összeszedve jelentkezett a Csákházi MSC ifjúsági futballcsapatának edzésén.

„Mi a fenét akarsz itt, Füles, labdánk már van elég” — röhögött fel a csapat vén piás intézője, Gyszi bácsi, amikor az alig százötven centis gyerek szerelésért ácsingózott a nikoflex-szagú szertárban, de Döme bácsi, a csapat edzője leintette a gúnyolódó öreget. A fiút beállította a fedezetsor mögé, amolyan szűrőnek, ott úgy sem zavarhat sok vizet, ha hibázik, még mindig ott van mögötte a teljes védelem. De Elek nem hibázott, úgyszólván sohasem, csak esetleg néha elnyomták, mint egy cigicsikket a nála kétszer nagyobb, hentes típusú középpályások, de átjátszani csak igen ritkán lehetett. Elekünk tizenhat évesen beverekedte magát a felnőtt csapatba, hamar megismerték a területi bajnokságban, ha idegenben játszottak és kifutott a többiekkel a pályára, mindenütt harsány nevetés fogadta, de amikor az egész meccsen át nem tudtak elmenni mellette a hazaiak, akkor már senki sem nevetett. És amikor az egyik hazai meccsen Elek olyat vitt véghez, amit senki nem várt tőle, egy csapásra közönségkedvencé vált. Egy becsúszó szerelés után leszegett fejjel megindult a kapu felé, loholt a labdával, ahogy csak bírt, fölnezett és senkit nem látott maga körül, akinek passzolhatna, ahogy szokott, így mit volt mit tenni, beledőlt a légbe mind az ötvenöt kilójával és jó harmincról seggbe rúgta a lasztit, ami valami irtózatos erővel, némi népsportos fordulatot használva, úgy vágódott a jobb felsőbe, mintha zsinóron húzták volna. Egy pillanatra döbbszent csend lett: nahát, hogy ilyen kis ember ilyen nagy gólt rúgjon, majd fölharsant a falu nyugalmasított körzeti megbízottjának szeszben ázott hangja: „Jó muzi, nem kifáradni! Hajrá Csákház!” És Elek a mennybe ment.

Aztán az egész álomszerűen indult pályafutásnak véget vetett egy csúnya bokatorés, egy február végi edzőmeccsen a bal bokája aláfordult, három helyen eltörött, plusz a létező összes szalag elszakadt benne. Elek a lábára meredő tekintettel ült a keményre fagyott salakos pályán, finom porszerű hó hullott rá és lélekben búcsúzott a futballtól,

a lábfeje természetellenes szögben, majdnem hátrafelé néző ujjakkal fityegett a sípcsontján. A mentőben elájult a fájdalomtól és négy óra múlva a kórházi ágyon, három jókora csavarral és jó pár öltéssel a sérült lábában arra ébredt, hogy egy nővérke az ágya mellett ülve beszél hozzá, azt kérdezzéti halkán, hogy felébredt-e. Elek hirtelen azt sem tudta, hogy egyáltalán aludt, de idővel végiggondolta a történeteket, előjöttek a szörnyű képek, a szerelés közben eltörött boka, az iszonyú pukkanás és a beléhasító fájdalom, a rémület, a kiabálás és a mentőautó, és kicsordult a könnye, fáj mindene, kívül-belül. És ekkor az a tündéri nővérke rátette a homlokára azt a nyugtató, hús tenyerét és azt mondta, nincs semmi baj, és akkor egyszeriben tényleg nem lett semmi baj, és akkor vette észre, hogy ez az angyali teremtmény nem ül az ágyánál, hanem áll, állva ilyen magas, hogy alig éri föl az ágyat, pontosabban nem ilyen magas, hanem ilyen alacsony, pont olyan alacsony, mint ő. Innentől kezdve minden elrendeltetett, egymásra talált nővér és betege, elválaszthatatlanok lettek és néhány hét múlva az esküvőt fontolgatták, együtt csinálták végig a több hónapos rehabilitációt, együtt zokogtak, amikor az orvosok versenysportra alkalmatlannak nyilvánították a makacs bal bokát. De teltek a napok, a hetek és szerelmük csak egyre forróbb lett, nem láttak mást a világból egymáson kívül, Elek pedig úgy könyvelte el magában a dolgot, hogy a foci helyett egy sokkal lángolóbb szenvedélyt kapott a sorstól, Veronkát.

A következő nyáron Elek befejezte az iskolát, könyvelő lett belőle, mint az apjából, majd augusztusban összeházasodtak Veronkával, aki házasságuk első két évében szült egy-egy lányt, és aki rábeszélte Eleket, hogy végezzen el egy játékvezetői tanfolyamot és tanuljon meg rendesen angolul. Így lett belőle másodállásban futballbíró, a játékot kísérő komótos sprintekhez még jó volt az a fránya bal boka, bár esős napokon iszonyúan hasogatott, és Elek megesküdült volna rá, hogy sokkal jobban izzadt és bűzlött, mint a jobb lába.

Az első évben a megye háromban kezdett el vezetni, minősítetlen talajú falusi pályákon, ahol a felázott gyepre engedett tehének patáinak nyomán olyan kráterek keletkeztek, hogy ha belelépett valaki, fél lábszárig ért neki. Más sem hiányzott Elek bokájának, mint ez, hiába fáslizta be mindig duplán, a meccsek végére cipóvá dagadt a lábfeje, vasárnap esténként alig győzte Veronka jegelni, de önfeláldozóan hordta a húsított az asszonyka, egyik kezében a szopós csecsemőt tartotta, másik kezében a jeges tömlőt.

A jég állandó készenlétben volt, akkor is nagyszerű szolgálatot tett, amikor Sujtáson fejbe dobták egy öklömnyi kővel, mindjárt a meccs nyolcadik percében, amikor már a harmadik, egyébként jogos lest fújta be a hazaiak középcsatára ellen, aki ezt roppant módon nehezményezte. Hevesen reklamált, hangosan káromkodott és köpködött a partjelző felé, alaposan felhergelve ezzel a sporttelep kapujában árult kannás bortól amúgy is feltüzelt nézőket. Elek kifutott a pálya szélére, hogy egy kicsit lehűtse a magából kikelt játékost, egyszersmind megvédje a bátran lengető sporttársat, amikor

meglendült egy kéz a tömegeből és ő egy tompa ütést érzett a homlokán, pontosan a szeme között, és elterült a fűben. Ennek ellenére akkor sem fordult meg a fejében, hogy lefújja a találkozót, amikor a rendezők a rozsdásodó piros kupából rázúdított hideg vízzel fellocsolták. Fölpattant, mint a rugó, nagyot fújt a sípjába és fölfogta a labdát, hogy feldobással folytatódik a játék, de aztán össze-vissza dülöngélve, imbolyogva kezdett el futni, mint egy régi burleszkben a főhős a beszappanozott padlón, és amikor a középpályán nekifutott az egyik játékosnak és hanyatt esett, akkor már a hazaiak is arról győzködtek, hogy fújja már le végre! Veronka szerint az eset után még hetekig beszélt álmában és egyre azt hajtogatta, „nincs miért beszüntetni uraim, tessék, játék van!”

Bizony, nem volt könnyű élete bírói pályafutásának hajnalán, Csáktosznádon például megkergette a tömeg, tán meg is lincselik, ha nincs a pályához közel egy kukoricatábla, oda sprintelt a vérszomjas futballbarátok elől, csak rohant befelé inaszakadtáig, az éles, zöld levelek pengeként vágták a karját, az arcára sűrű pókháló tapadt, míg nem valahol a tengeriföld közepén lerogyott. Így, fekvé fülelte ki, hogy üldözői feladták a hajszát, de csak a rendőrök hívására mert előbújni, és amikor azok a horgyléte felől érdeklődtek, Elek szomorúan számolt be arról, hogy futás közben elhagyta valahol a sípját. „Örüljön, hogy él ember, és csak a nyavalyás sípja van oda” — vágta hátba a rendőrkapitány, de Elek fölemelt mutatóujjal figyelmeztetett: „Nem úgy van az kérem, azt még a drága Veronkám hozta nekem Bécsből. Az egy finom portéka volt, nem holmi tosznádi fütyülő!”

Akkor sem adta fel, amikor egy kupameccsen feltörölték vele a követ. Már a kezdés előtt föltűnt számára, hogy a vendégek kapusa feltűnően jókedvű, dudorászott a bemelegítés alatt, a pályára vonuláskor a himnuszt kezdte fütyörészni, egy oktávval lejjebb, és amikor arra került a sor, hogy „egy-kettő-három-éljen!”, akkor megcapta orrát a cefreszag. Semmi kétség, szilvapálinka volt. Szó, mi szó, pityókás volt a derék hálóőr, de a bíró igyekezett a botrány elkerülni, így hát úgy tett, mint aki nem veszi észre, hogy a kapus már-már játékra alkalmatlan, és felharsant a kezdő sípszó. Folyt a játék a maga sekély medrében, néhány váratlan mellényúláson kívül nem volt semmi feltűnő az illuminált sporttárs mozgásában, ám a hálóban elhelyezett sportflakonból igen gyakran jókat húzott. A félidő vége felé nyilvánvalóvá vált Eleknek, hogy a műanyagkulacsban alkolol van. Mondhatni, a kapus a szünetre tökrészegre itta magát, így Eleknek figyelmeztetnie kellett, hogy ebben az állapotában nem folytathatja a játékot. A kapus erre megállt előtte az öltözőfolyosón, fekete harcsabajsza alatt barátságosan a bíróra mosolygott, a vállára tette a kezét és szelíden így szólt: „Rendben van spori, maga a főnök” — és a fellélegző Eleket úgy vágta szájon, hogy majdnem a füleig repedt a bőr, estében lerántott a falról egy bronzérmét, két sportszerűségért járó oklevelet meg az asztalról a mentőládát.